

jeni po liberalnih kričačih, spoznali so kmalu, da so jih ti hoteli za nos voditi. Zato se držijo tem trdneje svojih konservativnih poslancev in tirjajo preuredbe v rečeh, katere so liberalci jim vsilili: šletno šolanje, trganje zemljišč itd. V Zwetelnu so zahtevali, naj se preuredijo volilni redi, naj se po postavi zabrani kmetije črez red z dolgovi oblagati in zavoljo dolgov do zadnjega orala prodavati in rodbinam selo in dom za vselej jemati. To je velevažno znamenje časovo! Čehi tirjajo, da se na vsučilišči v Pragi namešči polovica českih profesorjev. — Jednako iznenadilo ljudi, kakor odstop 2 liberalnih ministrov, je tudi imenovanje 12 novih udov za gosposko zbornico. Vsled tega bo stari liberalci Schmerling bržčas v manjšino potisnen. — V Zagrebu občutili so potres dne 17. jan. a ne močno. V saboru predčitalo je se cesarsko pismo, v katerem je se naznanilo bodoče spojenje hrvatske granice s Hrvatsko in Slavonijo.

Vnanje države. Ruski general, slavni Skobeljev, prodril je do močne trdnjave Geogtepe in jo obdal dne 4. jan. t. l. z nasipi. Seboj ima 10.000 mož in 100 kanonov. Turkmeni ga precej napadnejo brezuspešno; dne 7. jan. potisne drugo vrsto nasipov bliže k mestu, sedaj plane 30.000 Turkmenov nad Ruse, vzame drugo vrsto nasipov in 3 kanone, ruski general Petruševič in 120 mož je mrtvih, Skobeljevu konj ustreljen; a sedaj zagromijo iz prvih nasipov ruske puške in kanoni tako strašno, da Turkmeni zbežijo v mesto, na stotine mrtvecev zapustivši na bojišči; dne 9. jan. so Rusi s tretjo vrstjo nasipov pririli celo blizo do trdnjave. — Grki nameravajo baje še ta mesec pričeti boj zoper Turke. — Srbska skupština začela je zborovati, v Belgradu in je v Avstriji prijazna. — Sina ruskega carja, Sergij in Pavel, potujeta po Italiji in sta dne 14. jan. obiskala sv. očeta Leona XIII. v Rimu. Bila sta dostojno sprejeta. Pravijo, da je se car pogodil zastran ruskih katoličanov s papežem. Bog daj! — Nemški cesar, 86letni Viljelm, vedno boleha; njegov sin naslednik je se potegnil za Jude, katerih Nemci ne trpijo več. — Francoski minister Magnin hoče 800 milijonov frankov najeti za vojaške potrebe. — Chilenci so izbarkali 15000 mož blizu Lime, glavnega mesta v Peruvijanskem v južnej Ameriki.

Za poduk in kratek čas.

Neumni Janž.

I. Pri Rotnikovih svetijo dolgo v noč. Oča Vrban sedijo s svojo starko Ano pri peči. Luščita tikvino seme. Vrle tri hčeri: Lizika, Julika in Micika pa kaj pridno kolovrate vrtijo in predejo snažno povese v tenke niti. Pred hišnim očetom stoji lesen svečnik z gorečo tresko. Oča jo marljivo obračajo in utrinjajo. Ravno so treski odtrgali precej dolg utrinek rekoč: no, dnes dobimo še

gostov, ker treska dela tako velike utrinke. In res zalaja pred oknom hripavi „sultel“, sneg zaškrip-lje in zdajci tudi kljuka na dverih. Kmalu vstopita Vrazov Jaka pa Mrakov „Tonč“, obadva najlepša pa tudi najpridniša fanta v celej soseski. Povsod so ju bili veseli, najbolje pa pri Rotnikovih. Zakaj? No, to so vedeli uže mati Ana, oče Vrban pa večkrat na tihem premišljevali. Kratko rečeno, prišleca bila sta z veseljem sprejeta in kmalu so vsi okolo peči sedeli in se prijazno razgovarjali. Vrazov Jaka je ravno dopovedal tako šaljivo burko o „Pavlihu“, da so vsi se smejali, ko je okroglo-lica Liza rekla, da vé o „neumnem Janži“ smešno pripovedko. Ako hočete, jo vam rada razkramljam. „Prosim, le začni“, pritakne Vrazov Jaka rado-veden. Bilo je vsem po volji in Liza začne pripo-vedovati o „neumnem Janži“!

Pri nekem bogatem grajščaku je nekdam slu-žil „neumni Janž“. Ljudje so pravili, da je neko-liko butast in so ga zvali: „neumni Janž“. Ali Janž ni bil tako neumen pač pa strašno močen, ker so mu njegova mati sedem let dali sesati. Grajščak je imel navado vsakemu hlapcu za rana odkazati delo. Kateri ni o pravem času dodelal, ta je bil tepen. Neumni Janž je do sedaj tepenju vselej srečno všel, se ve, ker je bil močen. To pa drugim hlapcem ni bilo prav. Sklenoli so tedaj mu nekaj storiti, da se gotovo zamoti in jih zvečer po hrbtu dobi tako, kakor drugi hlapci. Ko je tedaj neumni Janž spat zlezal, šli so hudobni hlapci in Janžev voz, s katerim je imel drugi den iti v gozd po drva, do čista razdevali in kose po ko-larnici razmetali; sami so pa drugo jutro zgodaj vstali in se odpeljali v gozd, veseli, da bo dnes neumni Janž gotovo tepen.

Neumni Janž je precej pozno vstal, potem še svojo trojad krmil in razmetani voz zlagal. Jezil se pa ni nič. Sedaj napreže in se odpelja v gozd. Pojdoč izkoplje z lopato prav globoko jamo vprek po celej stezi. Jamo zakrije s odklestki in hlobovom. Hlapci so pa uže imeli svoje vozove naložene, ko je se neumni Janž pripeljal. Pustijo ga v gošči in se peljajo domov. Pojdoč pa obti-čijo v jami, katero jim je bil neumni Janž izko-pal. Med tem pa je močni Janž kar cela drevesa začel s korenjem vred pipati in na voz metati. Kmalu je voz naložen in neumni Janž davno doma, ko so hudobni hlapci še vedno v jami čepeli, ske-kali in z vzdigovanjem voza se jezili. Ko je graj-ščak najpred neumnega Janža videl prihajati do-mov, bil je tega vesel. Samo to mu ni bilo po volji, da je neumni Janž z vozom sohe pri vratih podrl, ko je v dvorišče peljal. Hotel ga je napo-diti. Vendar si premisli in sklene še eno leto neum-nega Janža pridržati. Pogodita se pa tako, da ne dobi Janž nobenega drugega plačila, kakor da sme grajščaku eno za uho vsekati, če prav bi slednji tudi tri solnce na enkrat videl.

Leto preteče. Janž tirja pogojeno plačilo in si išče potno palico. Na natolji leži orehov ploh,

namenjen za deske. Pobere ga in si napravi velikansko gorjačo in koraka proti gradu. Gospod stoji pred oknom in zagleda Janža. Močno se prestraši, zaukaže vrata zapreti in se v gradu skrije. Janž pa vbije vrata in išče gospoda, dokler ga ne najde. Sedaj ga prosi grajšček, naj si namesto zaušnice izvoli kaj druga. Neumni Janž si izvoli, če sme jeden celi dan grah mlatiti; namlačeni grah bi naj bil njegov. Gospod pritrdi. Sedaj pobere Janž po celem gradu iz postelj vse prte, skrpa grozno velik žakelj in gre mlatit. Namlačeni grah pospravi v žakelj, vzame svojo gorjačo in hoče oditi. Gospodu se pa za grah zmili. Takoj spusti huđega bika nad Janža. Ta pa zgrabi bika za zadnji nogi ter ga vrže črez ramo na grah rekoč: „kde je grah, tam je tudi zraven nekaj govedine prav“. Jezen spusti grajšček velikega merjasca. Janž pa zgrabi še merjasca in ga dene vrhka graha rekoč: „svinjetina tudi ni po norcih“. Sedaj ukaže grajšček vrata zapreti. Toda močni Janž vzdigne vrata iz „šteklov“ mrmraje: „brez drv se ne more zakuriti; sedaj pa imam drv, da lahko kuham drobni grah, varim tečno govedino, in pečem mastno pečenko. Z Bogom, gospod grajšček!“ Tako je neumni Janž srečno doslužil svoje leto, a grajšček je imel dolgi nos!

Liza preneha pripovedovati, na kar jej bistrika Julika dostavi: „prav smešna in mična je tvoja pripovedka o neumnem Janži. Ali jaz sem jo uže in celó drugače čula. Ako želite, vam jo povem“. Vsi so pritrdili.

Smešničar 3. V Ljubljani je marsikak nemškutar v svojem vnetji za nemškutarsko reč vpisal celo otroke pod enim letom stare, češ, da nemški govoré, bero in pišejo. Kako bo po vsem svetu Ljubljana zaslovela zavoljo takih čudovitih otrok „tajčkrajnarskih“! „Brencelj.“

Razne stvari.

(Za nesrečne Zagrebčane) darovali so č. g. Kukovec in farani sv. Andraša 5 fl. farani Vozeniški 5 fl. preč. g. A. Galuf 2 fl. Podčetrtski farani 3 fl. Ruški 15 fl. in sv. Lovrenca na Dravskem polju 5 fl. Bog plati.

(Javno zahvalo) izreka slavnemu kat. podp. društvu v Celji za prelepa in koristna darila božična učencem okoličanske šole in učenkam privatne dekliške šole pri čč. šolskih sestrah v imenu otrok in staršev katehet Ferdinand Majeen.

(V zadevah gruntnega davka) so prošnje poslale državnemu zboru občine: Trbovelj, Globoko, Marija Reka, Mihalovec, Velenje, Šoštanjška okolica, Šent Il, Skale, Sv. Janž, Sv. Florijan, Topolišče, sv. Martina pri Paki, okrajni zastop Šoštanjški, sv. Ruprt, Griže, Roginska gorca, Selo, Regelja vas, Gaberje, Loč, Obreš, Bizelj, Kokarja, Škofja Vas, Polzele, Bezovica. Vse te prošnje je g. državni poslanec dr. Vošnjak oddal državnemu zboru.

(Ptujška čitalnica) ima 23. jan. t. l. tombolo in ples, 13. febr. veliko veselico, 27. febr. tombolo in ples. Vljudno vabi k udeležitvi odbor.

(Mozirska čitalnica) obhaja v nedeljo 23. jan. svoj občni zbor.

(† Pridna dva narodnjaka umrla) sta zadnji čas, dne 16. jan. t. l. zvečer na osepnicah Franc Šlumberger, kmet na Klopcah pri Slov. Bistrici, dne 11. jan. pa velezaslužni župan v Krapji pri Ljutomeru, Vido Špindler. Naj počivata v miru!

(V Grižah) za Celjem so 19. januarja uže peti den imeli mrliča na pravici, ker ni bilo dobiti „Todtenbeschauerja“, ki bi spoznal ali je se mrtvi rudokop res in do dobra obesil ali ne!

(Svečarna Seemanova v Ljubljani) pridobila si je po svojem lepem in cenem blagu mnogo naročnikov tudi na Štajerskem in Koroškem.

(Zlato poroko) obhajala sta v Mariboru dne 10. jan. 1881 znani bivši usnjari in meščan gosp. Ignacij in njegova supruga Marija Staudinger. Oba sta v 77. letu svoje starosti.

(V Brežicah) so mestno šolo zaprli, ker otroke davijo gine.

(Žganja po sili vtil) je $\frac{1}{4}$ litra kmetski sin Janez Krač pri Ljutomeru uže vinjenemu viničarju Fr. Štrakelnu v usta, da je ta potem v nekaj sekundah umrl.

(Celjsko mesto) šteje 4977 prebivalcev, 753 duš več kakor l. 1869.

(Slatinskim flašam) hočejo sedanjo podobo spremeniti in močnejše steklo izvoliti.

(Pri cejskem sodišči) bilo je lani 1632 kazenskih obravnav.

(† Č. g. Martin Rubin) župnik v Kapeli pri Radgoni je umrl 16. jan., star 63 let; na smrtni postelji leži č. g. Fr. Feichtinger, župnik pri sv. Pavlu, kateri se priporoča duhovnim sobratom v pobožni spomin pri sv. meši.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Razpisane so fare: Ulimje in Nova štifta pri gornjem gradu do 16. svečana, in Kapela pri Radgoni do 4. marca. Č. g. Ant. Vraz je provizor v Kapeli, kaplanija ostane izpraznjena.

(Za dijaško semenišče) daroval je č. g. župnik J. Flek 10 fl. Bog plati-

(Podpornemu društvu v Celji) je daroval č. g. Jož. Flek 10 fl. in sicer 2 fl. letnine za l. 1881 in ostalih 8 fl. za srečni nastop Lembaške fare, ki ga bode prihodnjo nedeljo obhajal.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg. Kolarič 7 fl. (ustn. in letn. dpl.), Križan 20 fl. (ustn. dpl.), Hrovat 11 fl. (ustn. dpl.) Šijanec Ant. 13 fl. Letnino so vplačali: Ostrožnik 3 fl., Godina 2 fl., Potočnik, Dornik, Bratuša, Vraz Ant., Kalin Iv., Mlakar, Juvančič, Kukovič, Freee po 1 fl.

Listnica opravištva: Č. g. J. Z. v Št. J. Naročnina Vam seže do 1. jul. G. J. M. v Kamn. isto tako. G. M. G. v V. Še za lani. G. Hl Št. v M. n. še 1 gid, za lanjsko. G. J. St. v Ban. Po našem bili bi itak obe dobili. Č. g. J. M. v St. Š. in drugim: Lanjskih listov nij več.